

اسکیزوفرنی

مقدمه:

اسکیزوفرنی نوعی بیماری مغزی – رفتاری است که نشانه‌های آن در دوران نوجوانی و یا اوایل بزرگسالی بروز می‌کند. سن شروع آن ۱۵-۳۵ سالگی است. این اختلال در مردها زودتر از زن‌ها شروع می‌شود و شیوع آن در طبقات اجتماعی – اقتصادی پایین بیشتر است.

تعریف:

اسکیزوفرنیا یا جنون زودرس، مجموعه اختلالاتی است که با آشفتگی در گفتار، ادراک، تفکر، اراده، عاطفه و فعالیت اجتماعی مشخص می‌گردد.

علت بروز:

- **عوامل ژنتیکی**، اگر هر دو والد (پدر یا مادر) مبتلا به اسکیزوفرن باشند، احتمال بروز آن در نوزادان ۴۰٪ است.

- **اختلالات ساختمانی مغز** (این بیماران نوار مغز نابهنجاری دارند).

- **اختلال در سیستم ایمنی.**

- **شرایط نامطلوب زندگی** (بیکاری، مسکن نامناسب، تغذیه ناکافی...).

علائم و نشانه‌ها:

باید توجه داشت هیچ نشانه و یا علامت بالینی، مختص بیماری اسکیزوفرنی نیست و ممکن است در اختلالات روانی دیگر نیز مشاهده شود.

علائم و نشانه‌های منفی به این مفهوم که بیمارانی که این علائم را دارند به خوبی به درمان جواب نمی‌دهند:

- ناتوانی در تمرکز و تصمیم‌گیری‌ها - استفاده عجیب و غریب از لغات و عبارات - کم‌حرکی یا نداشتن فعالیت - ناتوانی در خواب رفتن - رعایت نکردن بهداشت فردی - خروج بدون دلیل از منزل.

علائم و نشانه‌های مثبت به این مفهوم که بیمارانی که این علائم را دارند پاسخ بهتری به درمان می‌دهند:

- هذیان - توهم - رفتارهای عجیب و غریب و آشفته - پرحرفی و تکلم آشفته.

نحوه برخورد با بیمار اسکیزوفرن:

- از برخوردهای کلامی و غیر کلامی سرزنش‌آمیز خودداری شود.
- باید بیمار را علیرغم داشتن اعتقادات غلط پذیرفت و از سرزنش کردن، مسخره کردن، توهین و قضاوت عجولانه خودداری کرد.
- از هرگونه بحث و گفتگو به منظور تغییر اعتقاد غلط بیمار باید خودداری کرد.

- هذیان‌های بیمار را تأیید و یا رد نکنید، به هذیان‌های مسخره و خنده‌آور، نخندید.

- وقتی بیمار از توهمات خود حرف می‌زند به او بفهمانید که موافق ادراکات او نیستید (صداها برای شما واقعی هستند ولی من چیزی یا صدایی نمی‌شنوم).

- با فراهم کردن وسایل سرگرمی و مورد علاقه بیمار، به او اجازه داده نشود که در دنیای خیالات خود غرق شود.

- برای یک خواب بهتر باید از مصرف نوشیدنی‌های کافئین‌دار مثل چای و قهوه در طول شب خودداری شود. محیط آرام و ساکت برای او فراهم کنید و در صورت بی‌خوابی به وی قرص‌های آرام‌بخش داده شود.

- در مورد رفتارهای غیرعادی مثل: رفتارهای وحشیانه، خنده‌های بی‌مورد، لخت شدن در انظار عموم، صحبت‌های بی‌ربط و آشغال‌خوری نباید بیمار را سرزنش کرد؛ بلکه باید با اشتیاق به او بفهمانید که قصد کمک به وی را دارید و او را به یک روانپزشک نشان دهید و دارودرمانی را برای وی شروع کنید.

- در برخورد با بیماران بدبین سعی کنید، صادقانه روبرو شوید و او را بپذیرید، صبور باشید و در جلب اعتماد بیمار نسبت به خود، عجله نکنید.

مرکز آموزشی و درمانی

بیماری های اعصاب و روان

بیمارستان ۲۲ بهمن

واحد آموزش

ویژه بیماران، همراهان و جامعه

موضوع:

الف) بیماریهای اعصاب و روان:

(۱) اختلالات اسکیزوفرنی

(۱-۱) اسکیزوفرنی

منابع:

۱- کوشان، محسن. واقعی، سعید. روان پرستاری،

بهداشت روان ۲، ۱۳۹۰

- باید بیمار تحت درمان های اجتماعی و تغییر رفتار، مشاوره، تشنج درمانی با برق (ای سی تی) و گروه درمانی قرار گیرد.
- باید بیمار زیر نظر روانپزشک تحت درمان های داروهای ضدجنون قرار گیرد. مثل (رسپریدون، کلوزاپین، کلرپرومازین، فلوفازین و هالوپریدول).

این نشریه با همکاری تیم پرستاری و روانپزشکی بیمارستان تهیه شده است. جهت هرگونه انتقاد، پیشنهاد و اظهار نظر در مورد این مطلب آموزشی با واحد آموزش بیمارستان تماس حاصل نمائید.

شماره تماس: ۰۲۸۱-۲۵۵۵۰۵۴ داخلی ۲۲۵

از هرگونه بحث و گفتگو با بیمار بدبین خودداری کنید. مواظب پیام های غیرکلامی خود و بیمار مانند خندیدن، نگاه کردن، نحوه ایستادن، نشستن، فاصله خود با او، تماس فیزیکی با او، حرکات چهره و بدن وی باشید زیرا احتمال دارد بیمار رفتار شما را بد تعبیر کند و به شما حمله کند.

در حضور بیمار بدبین پیچ نکرده و درگوشی صحبت نکنید.
- احساسات او را درک کرده و به او فرصت دهید تا با صحبت کردن، مشکل خود را بیان کند.
- در صورت پرخاشگری از نزدیک شدن به بیمار و دست زدن به وی خودداری شود، چون باعث تحریک بیشتر او می شود و اگر بدبین باشد، موجب افزایش خشم وی می شود.
- به تنهایی در مقابل خشم بیمار قرار نگیرید. اگر شروع به گریه کردن کرد، به او اجازه دهید تا احساسات خود را تخلیه کند.

درمان های دارویی و غیردارویی:

- بستری شدن بیمار در بیمارستان اعصاب و روان با نظر روانپزشک تا بیمار ارزیابی شده و از نظر احتمال آسیب رساندن به خود و دیگران کنترل شود و درمان در مورد او انجام شود.
- برای تکمیل روند درمانی، باید بیمار به صورت فردی و خانوادگی تحت روان درمانی قرار گیرد.